

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

РІК VII.

Ч. 9.

ВІВТОРОК, 20. СІЧНЯ 1925.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, JANUARY 20th, 1925.

No. 9.

VOL. VII.

Красін каже, що в Радянському Союзі є великі ви- гляди на розвиток промислу і торгівлі

ЛІГА НАЦІЙ І С.Р.С.Р. МАЮТЬ МАЛО СПІЛЬНОГО, КАЖЕ
РАДЯНСЬКИЙ АМБАСАДОР У ФРАНЦІЇ.

Красін вірить в майбутнє Радянського Союзу не лише як со-
ціаліст, але й як інженер і техник.

ПАРИЖ, 17. січня. — Радян-
ський Союз підготує кам-
панію, щоб поліпшити свої
стосунки з західним світом.

Леонід Красін, радянський
амбасадор до Франції, вертає
в понеділок до Москви, щоб
взяти участь у важкій конфе-
ренції з народними комісари-
ми відносно тої справи.

Християн Раковський, радян-
ський амбасадор до Великої
Британії, правдоподібно та-
кож буде присутній на моск-
вській конференції.

Радянський Союз може пла-
нує використати нагоду з ре-
зигнації Чарльса Е. Гуза, аме-
риканського державного се-
кретаря. Певним чином є, що
радянське правительтво спо-
діється збільшити свою торго-
влю з західними державами
в найближчій будучині.

В інтерв'ю з представником
"Юнайтед Прес" Красін зая-
вив, що дивиться дуже опти-
містично на справу розвитку
торгівлі між С.Р.С.Р. і Фран-
цією та іншими державами.

— "А яке внутрішнє поло-
ження Радянського Союзу?"
— запитав кореспондент.

— "Як громадянин Союзу Ра-
дянських Республік і один з

тих, що помагають Ленінові в
його великому завданні ви-
найти нову форму держави, —
відповів Красін, — я твердо ві-
рю, що наша країна має вели-
чезні вигляди щодо розвитку
торгівлі.

"Це буде очевидним протя-
гом десятих років. Наш Ра-
дянський Союз, який репрезен-
тує одну шесту частку поверхні
земної кулі, має надзвичайно
великі засоби.

"Наша комуністична систе-
ма продукції й дистрибуції
дасть нам спроможність розвинути
середства транспорту й експ-
орту, рільництва й індустрії
ліпше, як це є сьогодні в я-
кій іншій країні.

"Я вірю в Радянський Союз
не лише як соціаліст і патріот,
але й як інженер і фаховий
технік".

Красін думає, що Ліга На-
цій і Радянський Союз мають
мало спільного і не будуть ма-
ти більше в будучині.

"Ми можемо вислати неофі-
ційного обсерватора до Же-
неви", сказав він, "однак ми не
віримо, що Ліга є представни-
цею народів світа. Вона є по-
кришкою для імперіалістичної
амбіції".

ПРЕДСТАВНИК РАДЯНСЬКОГО СОЮЗА ВИЇХАВ З АЛЬБАНІЇ.

Під натиском британського представника альбанське прави-
тельство зажадало виїзду посла С.Р.С.Р.

ВІДЕНЬ, 22. грудня. — Пов-
новажний представник Радян-
ського Союзу до Альбанії Кра-
ковецький прибув 16. грудня
до Тирани, альбанської столи-
ці. Рада міністрів вчора зіб-
ралася і звернулася з проханням до
радянського представника, аби
він виїхав з Альбанії і врату-
вався під завоювання Ахмедом
Зогу.

Зважаючи на те все, радян-
ське представництво виїхало
18. грудня з Тирани.

РИМ, 23. грудня. — Судячи
приїхав повноважний пред-
ставник Радянського Союзу до
Альбанії Краковецький зі спів-
робітниками.

НАЦІОНАЛЬНИЙ КОНГРЕС ІНДУСІВ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЮ ІНДІЇ.

ЛОНДОН, 24. грудня. — В
Бомбею, в Індії, відкрився ін-
дуський національний кон-
грес, на якому є 2,500 делега-
тів. Головою конгресу виб-
рано Ганді.

Витяючи конгрес, Ганді за-
явив, що індуський національ-
ний рух мусить іти шляхом
цілковитого визволення з під-
владу Англії.

Індуський сепаратизм та бо-
ротьба за цілковите національ-
не визволення й державну не-
залежність мусить відбувати-
ся як найрішучіше.

Бойкот англійських товарів

та Англії мусить обняти всі
класи населення.

Промовці в своїх виступах
висловлювалися за немирний
боротьбу з англійським па-
нуванням.

БОМБЕЙ, Індія, 23. грудня.
— На конгресі індуських наці-
оналістів під головуванням
Ганді, при загальному підне-
сенню і бурливих оплесках,
ухвалено резолюцію про ціл-
ковите відокремлення Індії від
Англії.

Резолюцію ухвалено більші-
стю 2,000 голосів проти 11.

ЗАКИДАЄ ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ МІЛІТА- РИЗМ ТА ІМПЕРІАЛІЗМ.

Сер Кларф Сифтон каже, що Канада не повинна брати уча-
сти у війнах ведених Англією.

ТОРОНТО, 15. січня. — Сер
Кларф Сифтон виголосив
тут промову на тему: Консти-
туційні проблеми Канади. В
своєй промові він між іншим
заявив:

"Очевидним фактом є, що
Англія є така сама як і інші
великі держави світа — мілі-
таристична й імперіалістична.
Вона держить великі частки по-
верхні землі. Вона думає за-
держати їх мирним способом,
як це її вдасться, або насиль-
но, як цього буде потрібно.

"Ми є великою, молодою,
мирною нацією, якої одини-
м

бажанням є розвивати наші за-
соби в мирі. Ми не хочемо вій-
ни і не зацікавлені у війні
та в висиланні наших моло-
дих мужин на смерть за те, що
обходить Велику Британію".

Сифтон далі сказав, що
Канада ніколи не згодиться
брати відповідальність за кольо-
ніальні війни Великої Брита-
нії, "войовничій й імперіалі-
стичній" державі.

Він хоче, щоб раз було ви-
яснене становище, чи Канада
має право вести війну, або від-
тягнутися від неї, залежно від
того, як вона вважає за відпо-
відне поступити.

ЗЛУЧ. ДЕРЖАВИ БУДУТЬ ДІСТАВАТИ ВОЄННЕ ВІДШКОДУВАННЯ.

ПАРИЖ, 15. січня. — Всі
держави, заступлені на між-
алянійській фінансовій конфе-
ренції, підписали вчора угоду
відносно розподілення німецького
воєнного відшкодування,
яке стягається на під-
ставі плану Доса.

На підставі угоди Злучені
Держави будуть діставати око-
ло 25 мільйонів доларів річно

через 25 років. Сплати почнуть-
ся в 1926 році.

БЕРЛІН, 14. січня. — Німець-
кі репараційні виплати протя-
гом чотирох місяців операції
плану Доса досягнули суми
286,263,447 золотих марок.
З цих грошей Велика Брита-
нія одержала 68,800,000 а Фран-
ція 113,600,000 золотих марок.

Звіт британської трейд-юній- ної делегації про СРСР.

ЛОНДОН, 21. грудня. — Ге-
неральна рада конгресу ан-
глійських трейд-юній оголоси-
ла офіційне попереднє пові-
домлення делегації трейд-юній,
що відвідала Радянський Со-
юз, в якому, до оголошення
повного звіту, делегація так
підсумовує наслідки свого об-
слідкування:

1) Соціальні, промислові й
економічні умови Росії значно
покрашали після того, як Росі-
я відвідала британська деле-
гація в 1922 році. Члени обох
делегацій (1922 і сучасної), як
і авторитетні особи, що жили в
Росії протягом кількох років,
приходять до одностайного
висновку, що в С.Р.С.Р., під ке-
ревніцтвом Радянського уряду,
відбувається процес швид-
кого економічного відновлення.

2) Сталість фінансової систе-
ми міцніша, ніж сподівались.
Бюджет майже збалансовано.
Виробничі сили країни віднов-
люються в темпі, що його ви-
гідно можна порівняти з се-
реднім темпом відновлення
виробничих сил в Європі.

3) Промислові підприєм-
ства розвиваються дуже швид-
ко, особливо ті, що призначені
для проведення електрифікації.
Захвалення робітників, ви-
сокий ступінь організатор-
ської здібності робітничої класи,
що виявляється в новій си-
стемі державного врядування,
зробили на англійську делега-
цію глибоке враження.

4) Житлові умови робітни-
ків швидко кращають. Новий
план будівництва, що перед-
бачає збудування невеликих
будинків (кварталів) нового,
кращого типу проти англій-
ського урядового будівництва
здійснюється з великою енер-
гією й умінням.

5) Проводиться велика пра-
ця для ліквідації неписьмен-
ності. Всю ріжкоманітну освіт-
нювальну діяльність підтримують
і широко фінансують як Радян-
ський уряд, так і професійні
спілки.

6) Робітничі клуби і будин-
ки розваги й відпочинку ши-
роко використовують для на-
вчання неписьменних, як дітей,
так і дорослих. Зважаючи на
цю діяльність для ліквідації
неписьменності, кількість не-
письменних серед робочого
люду швидко зменшується.

7) Установи, які заснував Ра-
дянський уряд, щоб завідувати
безробітними, медичною до-
помогою робітникам і служ-
бовцям, державною охороною
здоров'я робітників, на які де-
легація звернула особливу ува-
гу, гарно організовані і ке-
руються як слід.

8) Релігійні культури користу-
ються повною свободою. Деле-
гація відвідала церкви і ме-
чети підчас служби в них. Цер-
кву відділено від держави і во-
на утримується на кошти, що
складаються з добровільних
жертв. Релігії не викладають

РАКОВСЬКИЙ КАЖЕ, ЩО А-
МЕРИКА ВИЗНАЄ СРСР.

МОСКВА, 17. січня. — Хри-
стіян Раковський, радянський
амбасадор до Великої Брита-
нії, заявив тут нині на учитель-
ському конгресі, що перед кін-
цем 1925 року Злучені Держави
визнають Радянський Со-
юз.

ПРЕДСТАВНИК РАДЯНСЬКО-
ГО СОЮЗА В ДАНІЇ.

КОПЕНГАГА, Данія, 23. гру-
дня. — Новий повноважний
представник Союзу Радян-
ських Соціалістичних Респу-
блік Кобецький вручив коро-
леві удостоверяючі грамоти.

ВІДКРИТТЯ МАНІТОБСЬКО-
ГО ПАРЛЯМЕНТУ.

В четвер 15. січня відкри-
лася сесія манітобського парла-
менту.

Губернатор Манітоби сер
Джеймс Ейкінс виголосив тро-
нову промову, в якій між ін-
шим заявив, що провінційналь-
не правительтво буде стара-
тися знайти способи, як зара-
дити безробіттю і дати корис-
ну роботу для більшого чи-
сла мешканців провінції Мані-
тоби.

МІЛАН, Італія, 17. січня. —
Підчас вистави "Скала" з бал-
етом театру кинено сотки ле-
тучок, в яких п'ятується по-
літикою італійського правитель-
ства. Дев'ятьох студентів ареш-
товано.

ВЕЛИКА ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА В ГЕРНЕ, В НІМЕЧЧИНІ.

Комуністичний посол до пруського союму звалює винуватим за ка-
тастрофу на репараційній пляні Доса.

БЕРЛІН, 15. січня. — Вест-
фальський експрес наїхав в
Герне на льокальний потяг, в
наслідок чого 22 особи зіста-
ло убитих, а 50 осіб було ра-
нених, з них 35 тяжко.

Більшість убитих є майне-
рами і сталевими робітника-
ми, що їздять до і від роботи
між Дортмундом і Ванне в ва-
гонах четвертої класи на залі
потягу.

Тіла декотрих убитих були
так пошматовані, що їх не
можна було розпізнати, хто
вони такі.

БЕРЛІН, 15. січня. — За за-
лїзничу катастрофу в Герне, у
Вестфалії, роблять тут відві-

чальним пляні Доса.
Комуністичний посол в прусь-
ському союмі заявив, що ката-
строфу, в якій 22 особи було
убитих і 86 ранених, можна бу-
ло оминати, як би на потягах
їхало достаточне число робіт-
ників, що дають сигнали на
торах.

(Катастрофа сталася в наслі-
док того, що панувала густа
мрака і машиніст ідучого експ-
ресу не доглянув стоячого на
торі потягу.)

Посол казав, що загальне
зменшення числа робітників в
німецьких залізницях від часу
приняття пляну Доса — є по-
стижною загрозою для безпе-
ченства пасажирського руху.

В РІВНОМУ ЗАСУДЖЕНО НА СМЕРТЬ 2 УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН.

Військовий суд в Слонімі засудив п'ятьох повстанців на смерть
а чотирох на досмертну в'язницю.

ХАРКІВ, 18. грудня. — Поль-
ські газети доносять, що вій-
ськово-полевий суд в Рівному,
на Волині під Польщею, засу-
див 3. грудня на кару смерті
селянина рівненського повіту
Сильвестра Калужного за на-
пад на поліцая.

Дня 4. грудня той сам суд
засудив на кару смерті друго-
го селянина того самого пові-
ту, Сергія Захарчука.

Президент Польщі обидві
просяби о помилування відки-
нув. Присуд виконано.

ВАРШАВА, 20. грудня. —
Перед військовим судом в Сло-
німі закінчився процес проти
членів повстанчого відділу, я-
кий перервав кілька нападів на
залізничні потяги.

П'ятьох повстанців засудже-
но на кару смерті, а чотирох
на досмертну в'язницю. Три-
наїцятьох обвинувачених в у-
держанню зносин з повстан-
цями, військовий суд рішив пе-
редати в руки цивільного су-
ду.

ФЕДЕРАЦІЯ МАЙНЕРІВ В АНГЛІЇ ВИ- СИЛАЄ ДЕЛЕГАЦІЮ ДО СРСР.

Зіновєв каже, що успіх Комуністичної Партії в Англії був би
половиною побди в цілій Європі.

ЛОНДОН, 14. січня. — На
внесок президента Герберта
Смита, Майнерська Федерация
в Англії рішила вислати деле-
гацію до Радянського Союзу з
метою навізати постійні зно-
сини зі Союзом Гірників в
С.Р.С.Р.

Така сама ухвала запала на
засіданні головного комітету
Майнерської Федерация в Бель-
гії.

ЛОНДОН, 17. січня. — Бо-
ротьба між комуністичною і у-

годовською секціями робітни-
чого руху ще більше заостри-
лася з опублікуванням Комуні-
стичною Партією звіту Зіновє-
ва перед Комуністичним Інтер-
націоналом.

В своєму звіті Зіновєв між
іншим мав сказати оце:
"Ми мусимо злучити наші
ряди в трейд-юній і працюва-
ти з середини. Успіх Комуні-
стичної Партії в Англії озна-
чає вигнання половиною бо-
ротьби в цілій Європі".

3 РУМУНІЇ ДЕПОРТОВАНО 15,000 ОСІБ.

ВІДЕНЬ, 22. грудня. — Із 100
тисяч чужинців, затягнених
румунською владою на лісту
"непожаданих" і призначених
на депортування, до цього ча-
су вислано з Румунії 15 тисяч
чоловіків.

Крім того 50 тисяч чужинців
одержали приказ виїхати з
Румунії протягом місяця.

ВІДЕНЬ, 22. грудня. — З Ру-
мунії доносять, що з арештова-
ваних до цього часу комуні-
стів 180 чоловіків перевезено
до Бухарешту. Їх обвинувачу-
ється в організації комуні-
стичної пропаганди та розпо-
всюдженню листівок революцій-
ного змісту.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man. Canada.

СОЦІАЛІСТКА, ЯКА СЛУЖИТЬ ВОРОГАМ СОЦІАЛІЗМУ.

Національна рада освіти заангажувала англійську "соціалістку" Етел Сноуден, жінку бывшего міністра фінансів в "робітничому" кабінеті МекДоналда, щоб вона обіхала Канаду з "науковими" лекціями.

Давала мисис Сноуден таку свою "освітню" лекцію в п'ятницю, 16. січня в Вінніпегу. Ціла її та "освітня" лекція почалася і скінчилася на більшовицьку.

Ну і яка-ж з неї соціалістка? — дивується навіть вінніпегська буржуазія "Free Press". "Соціалістка м'ягенької марки, навіть дуже м'ягенької" — каже "Free Press" та не знає до якої рани соціаліст зачислити мисис Сноуден.

На допомогу "Free Press" приходить Елін Вилкінсон, членкиня англійського парламенту з рани Партії Праці і вясное, якою соціалісткою є мисис Сноуден.

Хто чув грізні накіди "соціалістки" Сноуден на лекції в Вінніпегу на Радиській Республіці, на всю визвольну боротьбу радянського робітництва і селянства взагалі, а на комуністичну партію і її провідників з'окрема, той вповні згодиться з титулом, який дала їй мис Вилкінсон.

Хто чужі накіди "соціалістки" Сноуден на лекції в Вінніпегу на Радиській Республіці, на всю визвольну боротьбу радянського робітництва і селянства взагалі, а на комуністичну партію і її провідників з'окрема, той вповні згодиться з титулом, який дала їй мис Вилкінсон.

В англійській мові говорив організатор Комуністичної Партії Канади т. М. Брус, після промови котрого П. група мандолінок відіграла і відспівала юнацький марш — "Має над нами наш прапор червоний, горде юнацтво до бою веде" і "Ой ми військю без нагаї, та велику силу має, розметали царські трони й офіцеські ешелони" — червоноармійську пісню.

З домогою промовою про життя, боротьбу й смерть К. Лібкнехта, Р. Люксембург і Леніна виступив т. Попович, який до сїть докладно зясував заслуги цих борців перед світовим пролетаріатом.

Ленін, Лібкнехт і Роза Люксембург — три великі революційні сили, які за життя свого провадили чисту, непримиримую боротьбу і революційні сили волі яких не зломили ні турми, ні переслідування, ні міжпартійна боротьба тих партій, членами яких вони були до війни, ні патріотичний дурман 1914 року, який закритив був голови багатьох революціонерів навіть лівого крила старих соціалістичних партій.

Не однакова доля судилася Ленінові, Лібкнехтові і "Червоній Розі", як це їм люблять називати її послідовники. Карла Лібкнехта і Розу Люксембург по бандитськи замордували німецькі соціал-зрадники на спілку з кайзерівськими юнкерами і цим відрубали голову німецькій пролетарській революції в січневий дні 1919 року в Берліні.

Карла Лібкнехт і Роза Люксембург згинували за те, що Ленін здобув і закріпив за робітництвом і селянством Радянських Республік. Перш всего він закріпив за ними владу і самі Радянські Республіки. Він закріпив за ними фабрики і землю.

А за світовим пролетаріатом він закріпив віру в перемогу, провідником йому лишив Комуністичний Інтернаціонал і комуністичні партії в кожній країні світу.

Карла Лібкнехт і Роза Люксембург згинували за ті ідеї, які Ленін почав вводити в життя. А ідеї ті близькі серцю повневолених мас цілого світу, бо вони освічують їм шлях від капіталізму до комунізму.

Тому робітництво цілого світа шанує пам'ять цих борців, тому їхню пам'ять так величаво шанувало передове свідоме українське робітництво у Вінніпегу.

ВІД ЦЕНТРАЛЬНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ

ДО ВСІХ ФІЛІЙ, ВІДДІЛІВ І ТОВАРИСТВ ЗЛУЧЕНИХ З ТОВАРИСТВОМ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИХ ДІМ.

Дорогі Товариші! Обов'язково постарайтеся вивопнити і звернути ще до з'їзду Т.У.Р.-Ф.Д. вислани вам квестіонарі. В інтересі нашої організації і для докладного підрозуміння наших сил, всі філії, відділи і товариства повинні негайно вивопнити ці квестіонарі, відповісти точно на всі питання і зараз таки звернути їх до Центрального Екзекютивного Комітету, щоб він міг скласти повний епис і предложити з'їздові докладний звіт про стан організації.

Отже тому зиваємо вас зробити це. Заряди повинні натиснути на своїх секретарів, а коли деякі секретарі заведбають, або заняті чимсь іншим, тоді заряди повинні поручити іншому товаришові виконати цю роботу. Котрі заряди філії і відділів заведбають цей обов'язок, то це буде свідчити, що вони не дбають про добробут своєї організації і не підчиняються товариській дисципліні.

Ц. Е. Комітет.

ПЕРЕД З'їЗДОМ Т.У.Р.-Ф. ДІМ.

(Дискусійна стаття.)

Перечитавши всі дотеперішні перед-з'їздові дискусійні статті в справі просвітних курсів, мені не остається нічого іншого, як піднести "білий прапор". Всі дискусанти заявлялись проти кореспонденційної школи, з винятком т. Мойсєва з Келгара.

Але не всі члени Товариства У.Р.-Ф.Д. брали участь в цій дискусії, ані не всі ці, що брали участь в цій дискусії, будуть делегатами на з'їзді Т.У.Р.-Ф.Д. Я можливо один із тих, що не зможу взяти участі в дискусіях на з'їзді, тому хочу висловити ще раз свої думки на сторінках нашої газети.

Я не тому пишу, що хочу когось перекопати, наклонити на свою сторону, або вивести на своє, а пишу тому, що заставляє сама потреба: думки не дають спокою і домагаються, щоб вивиснути їх на папір.

В відділі, до котрого я належу, більшість завзялася за кореспонденційною школою, я самий забрав в цій справі слово й підчеркував, що пропозиції т. Волинця є ліпшою від моєї пропозиції. Також я на цій місці заявляю, що пропозиції т. Волинця, є ліпшою від моєї, а пропозиції деяких товаришів, щоб отворити просвітні курси в Вінніпегу, Едмонтоні і Торонто, є ще ліпшими від пропозиції т. Волинця. Коли-б хто піддав був думку отворити просвітні курси в кожній відділі, то я такі пропозиції назвав-би ще ліпшими від всіх інших.

Але мені в голові все таки кореспонденційна школа. І після моєї думки, було-б добре, щоб товариш висказував свої думки, що до цієї справи не на з'їзді, а по з'їзді. Ми можемо отворити шість місячних курсів, але нам не зашкодить говорити через свою пресу й про курси, які мали-б бути не лише шість-місячні, але раз на раз (стає). Це не є шось таке, щоб його не можна здійснити.

Така школа істнує вже довгий час в Злучених Державах під назвою "International Correspondence Schools" і з неї побирають курси десятки тисяч людей різних народностей і професій. Ми можемо заложити таку школу, як лише хочемо. До цього було-б добрим втягнути також й Злучені Держави. Кореспонденційна школа.

ПЕРЕД З'їЗДОМ Т.У.Р.-Ф.Д.

(Дискусійна стаття.)

Багато товаришів, дописувателів "У.Р.В.", забирали вже слово в дискусії над ріжними важкими питаннями, які мають рішатися на надходячому з'їзді Т.У.Р.-Ф.Д. Та над одною справою, а це над справою поведення дійсної освітньої праці серед нашого членства найбільше застанаються. І не дивно. Бо коли візьмемо всі наші минулі з'їзди, то багато на них говорили про освітню працю серед нашого членства та й тепер говоримо, але до нічого конкретного ще не дійшли. Причини цьому двоякі: брак інтелектуальних сил і гроші, будуть і курси, будуть і

видавництва забезпечені та уліпшені, будуть і Роб. Діт. Школи добре розвиватися і т. інше.

Вихід з цього — це організування кооперативних спілок — каже тов. Сі і з ним вповні погоджуєся.

Пригадую собі, як минулого літа товариші в Вінніпегу були започаткували роботу в цій напрямку, та на жаль через ріжні причини справа заснітилася. В виду було черпати з цього підприємства фонди на наші освітні справи. Не хочу вірити, щоб вінніпегські товариші заспали цю справу на все.

Я в той думки, щобі точки про організування кооперативних спілок серед нашого робітництва включити до програми сьогорічного з'їзду і хай товариші делегати обговорять її як слід та уведуть в життя.

Не менше важним є також збудування сильного Робітничого Зпівомого Товариства. З нього також користали-би чимало наші освітні інституції і видавництва. На з'їзді Т.У.Р.-Ф. Дім товариші делегати повинні над цим питанням добре застанаються.

Що до самих освітніх курсів, то моя пропозиція є, щобі в першу чергу заснувати зпівомого учительського курсу в Вінніпегу для товаришів з провідній Манітоби і Саскечевану. По укінченню цього курсу, щоб інструктори приїхали до Едмонтону і почали такий самий курс для товаришів з провідній Альберті і Брітіш Колумбі і то літом, бо зимою, як звичайно, товариші працюють стало в майнах. На сході в Торонто інструктори знайшлися-б і могли би розпочати та-

кий самий курс, коли там вигідно. В такий спосіб заощадилося-б коштів. Треба вибрати найздібніших товаришів з місць і ці по укінченню такого курсу мали-би бути зарозом учителями, інструкторами і дірїгентами. Вони опісля могли-би самі завести освітні курси кожний в своїй місцевості і в такий спосіб ми більше скористали-би і при менших видатках.

Що до Роб. Діт. Шкіл, то надходячий з'їзд повинен подбати, аби Ц.Ш.П. постаралася відповідними підручниками до науки. Наука у Р.Д. Школах зароз провадиться не одностайно. Ц.Ш.П. не має над ними контролі як слід.

Коли можливо, адалося-б вислати з центра одного товариша на об'їздку по Р.Д. Школах, який мав би упорядкувати кожну Р.Д.Ш. як слід після одного плану навчання і настоювати на тім, аби кожний учитель не лише учив дітей читати і писати по українськи, але щоб він зарозом і виховував їх на дійсних членів робітничої сім'ї, бо в них будучність нашої організації.

Вкінці згадаю ще, що цей з'їзд Т.У.Р.-Ф.Д. повинен виснести своє рішення щодо вступлення Тов. У.Р.-Ф.Д. в цілості до Канадійської Партії Праці. Знаю, що на Заході котрі філії Т.У.Р.-Ф.Д. вже вступили до Кан. Партії Праці, але чи про це знає і чи одобрив їх поступок Екзекютивний Комітет Т.У.Р.-Ф.Д. то мені не відомо. Все-ж цю справу здалося-б добре розібрати, щоб на будуче в нас не було ріжних думок про неї.

Що до навчання на курсах, то по моему найголовнішим є історія, граматыка, географія, арифметика. Це є дуже необхідні предмети для нашої організації. Так само я пропоную, щоб Екзекютивний Комітет Т.У.Р.-Ф.Д. покликав на курси не менше 20 товаришів кромі тих, які зголосяться добровільно на власний кошт. Цих 20 повинна удержувати організація і з них треба виробити організаторів, лекторів, промовців. Ці курсанти після курсу повинні повинуватися розпорядженню організації.

Курс повинен тревати 6 місяців. Що-ж до покриття коштів, то я годжуся з т. Рогоманом, щоб розложити на все членство. Деякі товариші кажуть, що організатори у нас є, але брак учителів, дірїгентів. Я з тим також годжуся. Біда лише в тому, що багато наших товаришів недоцінюють значіння діточих шкіл, про що я сам мав нагоду перекопатися. Коли-б ми могли випустити з курсів ударну групу лекторів, які піднеси-б загальний урївень освіти нашого загального членства і повели плянову роботу в організації, то тоді відношення до шкіл буде інакше не буде таких труднощів з учителями та дірїгентами. Тоді наші сили зростуть протягом одного року і піднесеться якість членства. Тоді і праця і думки будуть направлені в одно русло і не буде розкодження думок між сходом і заходом. Теперішні сили, які працюють в організації, навчанням обставинами, а не курсом і тому працюють кожний після свого пляну. А часом це є не тільки не корисним, але й шкідливим. Тому на курсах треба мати одного інструктора. Товаришів на курс брати, що вже мають відповідне підготовлення. Що-ж до фермерської секції, то я вповні згідний з товаришом Свідерським.

Гілкредт, Алта.

ГОЛОС В ДИСКУСІІ.

Читаю дискусійні статті в "У.Р.В." і самого скортіло сказати кілька слів.

Коли нам дійсно розходитися, щоб заснувати курси і виховати учителів та інструкторів, то ми мусимо братися енергично і шире і годі багатобалакати. Я піддеркую пропозицію т. Волинця, лише пропоную отворити курси в Вінніпегу і Едмонтоні. Кожного члена одоплаткувати по 5 доларів на рік і коли у нас є 4.000 членів, то курси забезпечені і нема що боїтися коштів. Товариші, ми ніколи не будемо стояти краще економічно в капіталістичній системі, наші обставини все таки будуть, якими вони зароз є. Коли ми хочемо лишити за собою історію, як піонерів освітньої праці серед українських працюючих мас в Канаді, то мусимо зужити всі свої сили як моральні, так і матеріальні, щоб цю роботу виконати.

У нас багато говорять про те, що курсанти повинні знати по скінченню курсу, а це повинні знати як давати лекції, як вести організаційну працю, повинні знати історію, арифметику, політичну економію, географію, літературу, гри на інструментах, управляти хором і т. ін. Чи не вбиваємо ми вже з гори того курсанта цими вимогами? З такими вимогами до курсанта далеко не заїдем, бо щоб всі ці предмети вивчити, треба роки ходити до школи, а ми даємо курсантові лише кілька місяців.

По моему на перший плян треба поставити науку, а на другий спів і музику. У нас і так драмгуртки тепер стоять на першому пляні, а наука на другому. На пробу, то це здійснюється, а на лекцію прийде кількох і ті тихо не всидять. Я за тим, що перше наука, а потім представлення.

Венкувер, Б. К. Іван Юова.

ВЕЧІРНІ РЕФЛЕКСІІ.

Почав я раз читати панську газету, бо бачите і, там часом є дещо інтересне для нас, працюючих, і знаходжу ось таке в "Toronto Globe":

"При кінці листопада м. р. знаходилося в великих елевейторах в західній Канаді 37 мільонів 980 тисяч бушлів пшениці".

А далше таке: "Факт, що пшениця продана тепер на біржі у Вінніпегу, на доставу в маю досягне ціни \$1.87 за бушель, повинен бути заохотою для рілничої суспільности в Канаді".

Що за іронія і насміх з працюючих мас! Як-фармер в осени змушений був нотами, моргачами і шерифами везти своє збіжжя на торг і брати ціну, яку збіжжєві королі-нероби платили, тоді про "рілничу суспільність" в Канаді не говорено багачо. А коли вже спекулянти зграмадили у елевейторі західної Канаді 37,980,000 бушлів пшениці і ціна на ню підійшла до нинішнього урєвня, що дає їм мільонову наживу, тоді "Toronto Globe" нагадав собі "рілничу суспільність" Канаді.

Рілнична суспільність Канаді, себ-то фермери і, піднесеної ціни не скористають. Скористають всіякі Катен-и, Армур-и і прочі п'явки та паразити.

Читаю далше і знаходжу заголовок: "Армія Спасення" (Салвейшен Армія) зібрала 350 бездомних і голодних безробітних на різдво і дала їм смачну перекуску. Ці самі безробітні від давня вже чогось подібного не їли".

Подумайте лише, дорогі читачі. Там у елевейторах пани мають около 40 мільонів бушлів пшениці, а тут Салвейшен Армія насичує 350 голодних, бездомних і безробітних людей. Таких самих людей, як ви і я, що мають жодулки, руки до праці, ноги до ходу, тіло до огрітти і теплу кров до кружання тай мізги до думання. Чи представляете ви собі, що ці голодні думують?

Недавно в одній з вінніпегських газет прочитав, що чоловік, не маючи роботи і грошей заплатити за харч, повисився. Рівночасно з цим було в газеті спрєвєздання Роял Банку, де сказано, що шерошним дано суму дивиденду з 12 1/2 процент і один процент бонусу, себто 13 1/2 проц. разом. Це справозданнє показує, що вплачений капітал банку є около 9 1/2 мільонів дол., а оборот самими коротко терміновими позичками, себ-то з 3 і 6 місяців фермерам та дрібним бізнесменам, вносить около 40 мільонів доларів і від цих 40 мільонів брав банк 8 проц.

Прошу, хай мені хтось пояснить, як можна мати 9 1/2 долара маєтку чи грошей, а вичитати 40 доларів?

Як можна нічого не робити, а дістати 13 1/2 проц. дивиденду? Звідки ця дивиденда взялася?

Звідки взагалі банкіри взяли грошей і які є їх гроші? Свогого часу писалося про це на Фармерській — Сторічній "У.Р.В.", а ну, хто порозумів?

Д. Плужак.

Чи ви ворог своїм приятелям? Коли ні, то чому не постараетеся, аби всі ваші приятелі читали "Укр. Роб. Вісті"? Ви зробите їм приятельську прислугу, як зробите їх передплатчиками "У.Р.В."

Кожний клясово свідомий робітничий повинен передплатити і читати робітничу газету

The WORKER
Офіційний орган Комуністичної Партії Канади.
Передплата на рік вносить \$2.00, а піврік \$1.00.
Зашліть передплату таки ще нині!

Адреса:
THE WORKER,
Room 301, Tyrrell Bldg.,
95 King St., East,
Toronto, Ont.

Венкувер, Б. К. Іван Юова.

ФАРМЕРСЬКА СТОРІНКА

ТДЬТЕ НА ЗТЗД ТОВ. УР.-Ф.Д.

ДВА ФАРМЕРСЬКІ СВІТИ.

Всі філії і відділи Товариства Укр. Роб.-Фарм. Дім, всі ті, що симпатизують з Товариством, що хотіли стати його членами, що хотіли побачити як провадиться робота в цій організації, повинні вислати на з'їзд Товариства Укр. Роб.-Фарм. Дім свого делегата до Вінніпегу. І то обов'язково!

Чому я роблю цей кліч? Чому я кличу вас, товариші фермери? Я не агітую, але кличу, говорю, як до товаришів чорноробів, як один з вас і говорю широко. Я хочу, щоб ви поїхали і власними очима побачили, а тоді не слухали б тих дурних брехонь і самі їх не ширляли б про нашу організацію, про нашу газету, про її редакторів і співробітників. Цей брехонь годують вас чорна сотня, а ви в своїй невідомості вірите. Часом від бідолахи, вислизуючого, змученого фермера таке можна почути:

— Го-го! Робітники й фермери дають гроші, а лідери, редактори мають по три автомобілі, електрикою дітей колишують.

І коли наслушаєшся таких брехонь тупоумних людей, то сразу стає смішно, а потім боляче. Як може на погляд здорова людина вірити в такі дурниці, як сама може так захоплюватися і який лік є на таку роботу? Я пропоную лише один лік: поїхати на з'їзд, побути там кілька днів, роздивитися, як ведеться робота, оглянути з ніг до голови лідерів і редакторів, редакцію, навіть їх помешкання, умовини їх праці, скільки вони побирають платні і чи ходять вони власними ногами, чи літають аеропланом, чи їздять зразу трома автомобілями. Можна придуматися, як то там їх діти електрика колише і т. ін.

Я, товариші, отвертий і кажу: який від брехні підмайлювати не скорчуйтеся, але хто має ще хоч трошки людськості хай поїде і переконається. Хай поїде і побачить тих страшних "україножерів", побачить їх діти, як вони прекрасно грають і співають українські пісні, який там є хор, оркестр, драматичний гурток, яка прекрасна саля. І чи могли б це все збудувати ті люди, коли-б вони бдали про автомобілі, електрику для колексів? Чи багато збудували ті, що пошаряють ці брехні?

Я говорив з одним фермером, який недавно по своїй справі був у Вінніпегу і нав-

мисно ходив дивитися на Укр. Роб. Дім і попав на представлення. Він зі сльозами в очах признався мені, що йшов з упередженням "подивитися на жидівсько-більшовицьку кучу" (себто на Укр. Роб. Дім). А як побачив, то, каже, очам своїм не вірив: Так, каже, Укр. Роб. Дім в Вінніпегу більший, як в Едмонтоні сіпярська стація. А як там грають, співають? А мене так дурили і я вірив!

Тому я хочу, щоб всі невірні — вірили. А коли людина побачить власними очима, тоді повірить. Я кличу: посилайте на з'їзд Товариства Укр. Роб.-Фарм. Дім своїх делегатів! Будуйте велику робітничо-фермерську освітню організацію! Досить годуватися брехнями і стояти на роздоріжжю. Ми живемо не в пустині, але між людьми, так будьмо самі людьми! Подлу брехню боляче чути, чи то від інтелігента, чи то від темняка. Зхрунений інтелігент знає, чому він бреше, але чи знає ти, нещасний темняку, чому ти за ним побіряєш? Правда, що не знаєш?

Ті самі інтелігенти кажуть, що ми в цій країні гості. А чому ж тут з нас останню шкуру здирать, чому ті гості тут голодують та оббивають пороги уряду в Манітобі, щоб дав їм хліба? Ми не є гості, але будівничі, ми виповняємо всі наложени на нас обов'язки цього краю і маємо право на все. Тільки всюди це право працюючим треба виборювати. А виборює його тільки свідомий і організований робітник і фермер.

Наші вороги кричать на робітничо-фермерську пресу, а самі з неї вчаться. Коли "Укр. Роб. Вісті" завели фермерську сторінку, тоді кожна чорносотенна газета й собі вчепилася фермерської сторінки. А чи дуже ті наші доброжелателі допомогли нам, коли наша худоба з голоду здохла? Вони знають нас тоді, як у нас хоч трохи зародить збіжжя. А коли ми голодні, тоді ніхто нас не знає. Так організуємося, просвітуємося і самі за себе будімо. Лучімся разом з робітниками, а вони допоможуть нам своїм досвідом.

Вперед, товариші фермери, до кращого майбутнього! Посилайте своїх делегатів на з'їзд, які відбудуться в днях від 26. до 31. січня в Укр. Роб. Дім в Вінніпегу.

Вегревіа, Алта.
Антін Біда.

— А-а-а! Добре, що я вас здивав. Вчора з вечера нас в гадуку вступили до вас на хвилину і поговорили дещо з вами, та зайшов до мене мій сусід, Андрій, і не було як піти — сказав молодий фермер, зодганяючи старенького чоловіка і привітався з ним сердечно.

— Що-ж такого нового? — спитав той.

— Та я хотів з вами піти до нашої читальні в неділю по пополуни.

— Чого, смію спитати? — Та має приїхати наш організатор з Едмонтону, який буде говорити про робітничо-фермерські спілки і порушить, здається, і справу виборчої кампанії — говорив далі. — От і послухали-б його і поділялись-би думками з ним при нагоді, бо в нашу околицю з-рідка приїжджають свідоміші люди.

— Наслухався я їх та наслухався, від коли я в Канаді. Всі вони однакі. Кожний з них, як приїде, намеле небелиці, складуть капелюх грошей і відіждуть в друге місце за грішми... а користі з них як нема, так нема, — жалувачся старенький польовочуви.

— Правда, приходили і такі, але нині ми їх всіх знаємо, тому їй не даємо вже своєї праці будь кому. Але цей, що має приїхати в неділю, не з тих, що підходять до невідомих людей з великим мішком піднесених і масеньких слів, щоб забрати в них гроші на свої особисті потреби — він такий самий, як ми. Зрештою, як хочете переконатися, що він за один, то приїдьте в неділю до Українського Робітничо-Фермерського Дому.

— Та приїти — я прийду і вислухаю бесідника, але не дам ані цента. Ти знаєш, що я ще й п'ять центів не дав нікому з тих заверніголівів, відколи я в Канаді і не дам ніколи, бо тих політиканів не можна ніяк нагодувати, — переконував молодого.

— Я за це вас не виню, однак цим разом даєте безпечно щось, як почувете, про що він говоритиме, — підкинув з усмішкою молодець.

— Не дам, їй-богу не дам! — відгравився трохи не в двоє старий фермер. — Бо нам не треба тільки організаторів. Менше політикерів, а більше згоди і науки. Знаєш, колись чоловік мав два роти, а лиш одну руку, і йому легко було

нагодувати ті роти і вистарчало всього до життя. А нині в нього два роти і лиш один рот, тай то з попустими зубами, а жити їй трудно. За багатство в нас політикерів — організаторів. А як-же.

— А знаєте ви, чого це так є? — спитав молодий.

— Бо ми дурні — відповів старенький, не надумуючись довго. — Бо нас, темних мулів, хтонебудь може мудрувати і циганити до скоху, бо... — Це бо й! — перебив його знов поважний голос молодика. — Бачите? Ви самі кажете, що в нас брак науки. З цього виходить, що нам потрібно її, і то дуже потрібно. Бо як-би в нас було більше охоти до науки, то й свідомість наша виповнювалася-би добром знанням. Ми лихочинимо, коли винуюмо інших за це, що в нас за мало охоти до науки, бо вона повинна спасти в першій мірі такі на нас самих.

— Як це? — спитав здивовано нетерплячий гада. — Я тебе не розумію.

— А так! — відповів балакливий чоловік. — Як-би було в нас більше свідомості, або іншими словами, як-би ми знали, хто ми, де ми і що ми, то тоді наш народ не терпів би від ніяких роздорів і їх шкідливих наслідків, лише стремив-би до порозуміння і гуртування-б під одним могучим прапором. І тоді не було б в нас так багато нездадлих політикерів, ні стільки клічів. Тут велика і сильна партія, партія робітників і фермерів, змогла-б поліпшити сучасний стан людства. Але треба розуміти вагу тої науки, котра казує нам шлях до кращого майбутнього. Чи так?

— Та ти говориш гарно і розумно, але я все таки не вірю в це, щоб були в світі такі люди, що хотіли-б обстоювати за нами.

— Слухайте, що я вам скажу. В світі є всього багато і зла і добра. Треба лише вміти заглянути вмілим оком в книжку знання, а тоді все розяснить нам. Уже є такі люди, що пізнали, де захований корінь нинішнього лиха, яке спало на спину робітника і фермера. Власне, ці люди боряться всіма силами з перестарілими привічками і переконаннями, щоб втрутити неправду в пропашть вічної загибелі і принести людству щастя правдивого життя, а не такого, яким ми тішимся зараз. Як-би ви знали, скільки

ше в світі неправди, лиха і злочинних сил, ви сейчас покинули-б всі свої достатки, дім, жіночку і діти, щоб стати в ряд з тими людьми, які віддають всі свої сили за добробут таких самих, як я, або ви. А нас багато, багато. Отже тепер вже вірите, що є й такі люди, котрі бажать нам добра, нам і нашим дітям?

Старий мовчав. Дивився десь в землю і думав: Шкода, що виминав цього чоловіка, бо го ворить як з книжки. Думав також і про те, що в своєму житті не зазнав він ані трошки добра. Про якесь там щастя не було навіть що й думати. І йому стало якось так дивно, якось так ніяково, що не міг він нічого сказати.

Це запримітив молодий, але очитаний товариш, але мовчав й собі. Не хотів старенького мучити за багато.

Як вийшов на горб, старий зупинився, щоб відсалпатись хвилику, відтак набив люльку якогось потерюючі і попросив бірника. Запалявши люльку, він сплюнув в бік і спитав:

— А відки ти це знаєш? — З книжок і газет, вуйку. — Вони всі брешуть. — А ви відки це знаєте? — Та-ж ви не читаете ніяких.

— Гм! Та так, але є такі, що читають і другим оповідають — оправдувався хитро. — По правді сказати, ви маєте багато слухинців, коли говорите, що газети брешуть, однак не забувайте, що є й такі, котрі говорять чисту правду. А це роблять тільки робітничо-фермерські газети. Інші газети стоять на услугах наших вислизувачів і гнобителей. Хто читає такі газети, той не знає, як шукати за причиною зла, бо ті газети видаються власне тими панамі, які пожирають нашу працю і нищать нас на кожному кроці. А хто не читає ніяких, той таки нічого не знає.

— А виділи! — Таких газет, що відносять до нас ворожо, ми не повинні читати — продовжував сміло і переконуючо молодий, їдучи губчик старого довірливо між лозами корчакми лози і тополони, — бо вони всі брешуть, як ви кажете. Однак в кожній хаті робітника і фермера повинні находитися як не всі, то бодай один робітничо-фермерський часопис чи журнал...

— Добре — перервав його старий, тримаючи заслину люльку в зубах з правого боку рота. — Це все добре, але подумай і над тим, що на читання газет треба часу, а ти знаєш, який фермерський час: від ночі до ночі.

— І тут ваша правда, тільки ви мусите признати, що на фармах мінає багато часу на некорисні балачки. Часу найдекорисні і на фармах, особливо в зимі, і фермер, як хочє, зможе поділати час так, що йому не трудно буде і газету перечитати. Треба тільки хотіти попрацювати умово над самим собою, треба попрацювати пильно, хоч і тяжко. Коли хочеться скористати з читання, треба твердо постановити собі зятися до читання і заставити себе до ширшої, завзятої і практичної боротьби з темнотою і нуждою — а тоді випливають наслідки і хосен на чисту воду цілковитого задоволення.

Через дорогу перебіг малий зайчик і сховався в кущиках. Смердливий дим з люльки в'їдався з вітром в очі і ніс очитаного, а під ногами хрупотів сухий сніг канадської зимы.

— А ти куди йдеш? — спитав старий, як зближались до роздоріжжя. — Бо мені дорога до "штору".

— Іду до коваля. Треба сани налагодити, бо думаю поїхати завтра до міста.

— Маєш багато пшениці? — Є, та що з того? — Що, може змерзла чи мокра? — Ні, але вона не моя.

— І моя — не моя. От "рублика", бодай запалася! — Ха, ха, ха! Ну, то майтєся гаразд, а в неділю побачимося в читальні.

— Добре, добре синку, я прийду. Та зайди коли до нас, як-будеш мати час. Побалакаємо дещо.

— Дякую за честь. Прийду, прийду — відповів, стискаючи старому тверду, покалічену руку.

Старий помахав головою, поправив хустку на шиї і почвадав до скєпу за "овершусами" для маленької Василіни. Студений вітер підгонив його з задку, капав з рота дим і шептав йому в уха: Встидайся, старий, синий Штіфку! Чому не маєш в хаті газети? Та-ж в тебе діти, та-ж з тебе шкуру дуплять "шеруфи". Спам'ятайся і спитай себе: "Маєш газету, маєш?" Купи газету, чуєш-ш?!

Як не маю, то ще буду мати, мушу мати, — говорив сам до себе, затискаючи кулаки, і в нім заграда буина кров молодого, надійного, чесного і характерного молодця.

В. Сиченка.

А ЧУДО ТАКИ НЕ СТАЛОСЯ.

Товаришу Редактор!

В п'ятницю, 2. січня, приїхав я до Вегревіа, щоб роздобути трохи грошей та позаплатувати свої довги, а між тим і довг "Укр. Роб. Вістям". А перед ними я найбільше завинив, бо вони все піддержували мого духа від початку свого існування. За це я їм вдячний та послано 10 доларів за задовжену передплату (здається близько півтора року), а решту зарахуйте на дальше.

Я був би може ще не послано, але "тепер" роблю це як найскорше, бо в слідуючий понеділок має мене шляк трафити і буде мені фертик. Не дивуйтеся, товаришу редактор, що я так пишу і не думаю, що я жартую. Ні, я щиро правду пишу. Ось ще живу до по-

Янов, Ман.

Дня 17. грудня прибув до нашої місцевості Т. Ніколай, організатор Т. Ур.-Ф.Д. Вінне було в школі, три милі від Янова. Фермерів зійшлося мало, бо вони все піддержували мого духа від початку свого існування. За це я їм вдячний та послано 10 доларів за задовжену передплату (здається близько півтора року), а решту зарахуйте на дальше.

Янов, Ман.

Дня 17. грудня прибув до нашої місцевості Т. Ніколай, організатор Т. Ур.-Ф.Д. Вінне було в школі, три милі від Янова. Фермерів зійшлося мало, бо вони все піддержували мого духа від початку свого існування. За це я їм вдячний та послано 10 доларів за задовжену передплату (здається близько півтора року), а решту зарахуйте на дальше.

Янов, Ман.

Дня 17. грудня прибув до нашої місцевості Т. Ніколай, організатор Т. Ур.-Ф.Д. Вінне було в школі, три милі від Янова. Фермерів зійшлося мало, бо вони все піддержували мого духа від початку свого існування. За це я їм вдячний та послано 10 доларів за задовжену передплату (здається близько півтора року), а решту зарахуйте на дальше.

Янов, Ман.

Дня 17. грудня прибув до нашої місцевості Т. Ніколай, організатор Т. Ур.-Ф.Д. Вінне було в школі, три милі від Янова. Фермерів зійшлося мало, бо вони все піддержували мого духа від початку свого існування. За це я їм вдячний та послано 10 доларів за задовжену передплату (здається близько півтора року), а решту зарахуйте на дальше.

Янов, Ман.

Дня 17. грудня прибув до нашої місцевості Т. Ніколай, організатор Т. Ур.-Ф.Д. Вінне було в школі, три милі від Янова. Фермерів зійшлося мало, бо вони все піддержували мого духа від початку свого існування. За це я їм вдячний та послано 10 доларів за задовжену передплату (здається близько півтора року), а решту зарахуйте на дальше.

неділка І. Фертик.

Спонукала мене лиха година поїхати до Вегревіа 30. грудня. Приїхав, та чую, що Павло Крат має відіти в українсько-народному домі. А я вже такий, що всоди люблю зайти, а тимбільше на "цікавий відіт" Крата, як це мені говори-

Оповідати про цей "цікавий відіт" вам певно не цікаво, бо ви царством божим не інтересуетесь. Так само не цікаво для вас, що українські селянки в Галичині минулої весни, коли в Польщі курсували безвартісні марки, ходили в шовкових панчохах і перфумами себе змашували. Так, про це вам не цікаво, як і мені. Але коли Крат дізнався, що я безбожник, він виклав мене публічно і сказав, що до сім днів станеться надомно чудо. Так отож я послано 10 доларів, щоб не бути довжником вашим і чекаю над собою чуда. Деякі фермери сміються з того... А хто його знає? Як ви думаєте? — Чи й мені сміятися?

Здоровлю ширю,
П. Тересю.

Ланок, Алта.

П. С. — Ха-ха! Понеділок минав і чуда не сталося. Але я все-ж таки \$10.00 вам послано.

П. Т.

Бювадон, Алта.

Товаришу Редактор!

Щиро дякую Вам, що вислали мені газету, хоч я завинив передплату. Я не забув за неї, але коли попадеться до мене, то як руки трясуться, не знаю чому його відати, бо винен довкола. А коли кредитор побачить в тебе того долара, то аж зубами скреготуть та зараз шерофом громиць. А той вже знає, як того долара в тебе дістати. А тут ще таке на мене шаста, що як пшениця трохи зародить, та цини на неї нема, а як вимерзе, або висохне, тоді й ціна вищине. Ненає пам'ятисе, щоб більше насміятися з фермера.

Написав-би дещо про цю місцевість, але нема що доброго про неї писати. Ніхто тут нічого не читає, хоч в кожній хаті люде грамотні. Скажу одному, щоб передплатив часопис, а він відповів: "Хіба цей часопис для фермера?" А другий каже: "Е, та що я там в газетах винчаю, я сам знаю, що мені робити!" А третій ще й ображався: "Що, — каже, — ти мене за дурня маєш, що кажеш мені читати газету?" Тай так то кождо нас є розумні. Тож нема що про них писати. А від себе ще раз дякую, що послали мені "Ур.В." і послано Вам \$2.00 на передплату.

М. А.

Янов, Ман.

Дня 17. грудня прибув до нашої місцевості Т. Ніколай, організатор Т. Ур.-Ф.Д. Вінне було в школі, три милі від Янова. Фермерів зійшлося мало, бо вони все піддержували мого духа від початку свого існування. За це я їм вдячний та послано 10 доларів за задовжену передплату (здається близько півтора року), а решту зарахуйте на дальше.

Янов, Ман.

Дня 17. грудня прибув до нашої місцевості Т. Ніколай, організатор Т. Ур.-Ф.Д. Вінне було в школі, три милі від Янова. Фермерів зійшлося мало, бо вони все піддержували мого духа від початку свого існування. За це я їм вдячний та послано 10 доларів за задовжену передплату (здається близько півтора року), а решту зарахуйте на дальше.

Янов, Ман.

Дня 17. грудня прибув до нашої місцевості Т. Ніколай, організатор Т. Ур.-Ф.Д. Вінне було в школі, три милі від Янова. Фермерів зійшлося мало, бо вони все піддержували мого духа від початку свого існування. За це я їм вдячний та послано 10 доларів за задовжену передплату (здається близько півтора року), а решту зарахуйте на дальше.

Янов, Ман.

Дня 17. грудня прибув до нашої місцевості Т. Ніколай, організатор Т. Ур.-Ф.Д. Вінне було в школі, три милі від Янова. Фермерів зійшлося мало, бо вони все піддержували мого духа від початку свого існування. За це я їм вдячний та послано 10 доларів за задовжену передплату (здається близько півтора року), а решту зарахуйте на дальше.

М. ІРЧАН.

В БУРЯНАХ

Другий том спогадів з громадянської війни на Україні 1920 року.

(Продовження.)

Офіцер посміхнувся, махнув рукою і нас вивели з хати, та замкнули в маленькому хліві wraz з свинями. Тільки нас двоє. Що робили вони з селянами, не знаю, тільки чув їх страшний крик в хаті. І господаря і жінки і дочка. Мабуть біли й дуже.

Як стеміло, нас привели в хату. Вікна щільно заслонені, в печі вогонь, а в хаті — тільки трох воєнків. Чи був поміж ними офіцер, не знаю.

Грубий-вусатий воєк привітав нас доброю українською мовою.

— Відразу признайтеся. Ви комуністи? — Ні, ми просто мобілізовані — відповів я. — Раджу признаватися, бо горе буде... — В чім-же нам признаватися, як ми не комуністи?... — заявив мій товариш.

В тій хвилі щось тяжко впадо з гори на мою голову і я почув страшний біль. Впав на землю. На мене сіло двоє і чимсь тупим біли по голові, по плечах, руках, ногах. Я кричав, просився, плавав. Хтось вхопив мою голову і мокрою ганчіркою забив уста. Я дувився, стогнав, кидався на всі боки. Нараз з носа пустилася кров і я — почав душитися. Тоді я перестав бити. Хтось повернув мене обличчям до землі, щоб стікала кров.

Аж тепер почув я, що в другому кутку про-

тажно стогне товариш. З ним це саме було, що й зі мною. Кризь неюдський плач (а він ще дуже молодий був), нещасний питав:

— Ізавіщо? Завіщо? — Мільч хаме! — крикнув хтось і я почув новий зойк товариша, мабуть від удару чоботом в живіт.

— Наших ріжете, очі вибіраєте! — кричав грубий. — Всіх переважаємо, бандити!

За якийсь час хтось штовхнув мене чоботом в бік і закричав:

— Ну, комуніст, признайся, скільки зарівав наших? — Я вже не міг говорити. Кров і сльози заливали мої уста і я ледво вліпав дихати.

І знову хтось лютував наді мною. Хтось бив чоботами по животі, по руках, по грудях.

— Коваль, розспитай же ти — почувся голос грубого і мене перестали бити. Але я чув, що б'ють мого товариша. Він вже не кричав, лиш за кожним ударом протягну стогнав. А кат задихався, як-би рубав дрова...

— Ну, признайся с... сину! — Кричали над моім ухом.

Я ворохнувся і щось сказав. В тій хвилі почув я біля лівої ноги горяч, а потім... потім страшенний-безмірний біль. З усієї сили крикнув і схватився, але сильні руки придержали. І... я вже не плавав, не просив і не кричав. Неміг. Тільки стогнав і кусав власні руки, гриз закривавлену землю. А моя п'ята лівої ноги пекла, шкварчала. Почув сморід припеченої шкіри. Невимовний-жахливий біль розпалася по всьому тілі і... видавалося, що розпалене до червонистого залізо пекло не ногу, не п'яту, а цілого мене...

Більше не тямлю. Як я відкрив очі, то біля

мене неспокійно бігали свині і кричали. Знову в хліві. Хотів рукою наїти товариша, але неміг ворохнутися. Так до ранку.

Як зійшло сонце, я з великим трудом підвісив і оперся на стінку. Мій товариш, замазаний кровю, лежав спокійно з відкритими очима, притрушений гноєм. Я кликав його слабим голосом, але він не відзивався. Аж біля полудня підліз я до нього, притилюв своє гаряче обличчя до його — і арозумів все. Він був мервий.

Два дні ніхто ненавидувався до мене, ані не забирів вмерлого. Терпів я страшні муки. Нога напухла і колола шпильками. По всьому тілі синяки, до яких годі доторкнутися. Одно око запухло і я майже нічого не бачив. А страшний голод корчав... І я, завидував могому товаришovi. Він був шасавіший за мене.

Другого дня почув я на дворі плач жінки. Вона просила, щоб їй дозволили піти свиням їсти. Два дні голодні.

Як зголодніють, з'їдять большевиків — сміючись сказав хтось польською мовою. Жінка довго ще просила, але за якийсь час я почув голос вартового:

— Можна? — Можна, можна... — відповів хтось від хати.

І заскреготів замок. Відхилилися дверцяка, заверещали свині. Я побачив голову жінки, що нахилена всунула з помиями чебер.

В друге заскрипів ключ.

Свині жерлися поміж собою, кожна хотіла як найбільше з'їсти. На вид їжі, я цілий задрожав. Я-ж не в'є вже третій день! В горлі було сухо, ані краплинки слюни. І з тяжким трудом вирвав я від свиний чебер та жадно почав хлестати помий...

Ех товариші... Не можу розказувати. Не можу згадувати. Вечером витягнули мене з хліва і вже не біли, не припікали залізом, а під нігті вбили три голки... Три голки... Ось...

ПРЕСОВИЙ ФОНД "УКР РОБ. ВІСТЕЙ"

Table listing donors and amounts for the Press Fund. Includes names like М. Шевчук, Т. Стефанюк, А. Лещинський, etc., and their respective contributions.

Table listing donors and amounts for the Press Fund. Includes names like Д. Біцкало, Д. Васильків, Р. Замора, etc., and their respective contributions.

Table listing donors and amounts for the Press Fund. Includes names like Василь Тихоцький, Іван Кухар, Василь Семенов, etc., and their respective contributions.

Table listing donors and amounts for the Press Fund. Includes names like Товариші, Тов. М. Михайлюк, Тов. С. М. Греку, etc., and their respective contributions.

МИСТЕЦЬКА ПРОГРАМА НА ТИЖ-ДЕНЬ З'ЇЗДІВ.

ТЕАТРОСТУДІЯ ДАЄ НА З'ЇЗДІ ДВІ ВИСТАВИ. Як знаємо вже з проголошуваних в "Укр. Роб. Вістях" програм, з'їзди наших робітничих організацій в Вінніпегу, які відбуваються в салі Укр. Роб. Дому, заповідаються на цілий тиждень від 26 до 31 січня включно.

НА СІНОЖАТІ ГЕЙ НА ІВАНА НА КУПАЛА. СВЕКОР.

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

РОДИНА ЩІТКАРІВ.

КАЗКА СТАРОГО МЛИНА.

ВЕЛИКИЙ БАЗАР

Всі мистецькі сили, не дивлячись на брак часу для підготовки, готуються виконати цю програму як слід. Товариші! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісти".

ВИСЛІД ЛИСТОПАДОВОЇ КАМПАНИ В КОРИСТЬ НАШОЇ ПРЕСИ.

Дорогі Товариші! Посилаю Вам \$100.50 і лісти з іменами жертводавців і колекторів, які жертвували в користь нашої преси "Укр. Роб. Вісти".

ЗВІТ З ЛИСТОПАДОВОЇ КАМПАНИ В КОРИСТЬ "УКР. РОБ. ВІСТЕЙ" І "РОБІТНИЦЬ".

Дорогі Товариші! Посилаю Вам \$95.81 на передплату і прес. фонд "Укр. Роб. Вісти" і "Робітниць".

ПРЕСОВИЙ ФОНД.

Червоний місяць листопада, що був призначений для збирання передплати і пресового фонду для нашої робітничої преси вже скінчився.